

NEDELJA

18. jul 2014.

ŠKLJOC?

EFEKTI NOVIH SANKCIJA NAMETNUTIH RUSIJI

POSLEDNJA VEST:

Najveća američka banka Morgan Stanley saopštila je da ne veruje da će sankcije blokirati ranije dogovorenu prodaju Rosnjeftu njenih poslova trgovine naftom. Reuters s druge strane javlja da sankcije neće omesti ni Rosnjeftovu prodaju nafte.

TRIBINA KOMITETA MLADIH NNKS
Prve aktivnosti Komiteta mladih
- [Na portalu wpcserbia.rs](http://portal.wpcserbia.rs) --

SADRŽAJ:

NAFTA:

- Rosnjeft, Novatek, Gazprombank ... meta novog paketa američkih sankcija [OVDE](#)
- Američki funkcioner: Nećemo zbog EU ukidati zabranu na izvoz nafte [OVDE](#)
- Sud naredio EU da rehabilituje iransku tankersku kompaniju, ali... [OVDE](#)
- Total: Blagi oporavak evropskih rafinerijskih marži [OVDE](#)
- Rafinerija nudi dobrovoljnu otpremninu od 38.000 evra? [OVDE](#)
- Rosnjeft kupuje osam servisnih naftnih firmi [OVDE](#)
- Naftovod TAL transportuje rekordne količine – nedovoljno, kaže EU [OVDE](#)
- Shell otkrio depozit od 100 miliona barela nafte u Meksičkom zalivu [OVDE](#)

GAS:

- Gazprom, Gazprom-export, Yamal LNG i Rosnjeft budući izvoznici ruskog LNG-a [OVDE](#)
- Brisel odložio odluku o proširenju korišćenja gasovoda Opal [OVDE](#)
- Gazprom: Odobrena politika diverzifikacije izvoznih pravaca [OVDE](#)

REGION:

- Bugarski premijer: Južni tok – kako EU kaže [OVDE](#)
- Ina traži koncesionare za svoje benzinske stanice [OVDE](#)
- Rumunija obećala ubrzano odobravanje početka E&P poslova MOL-a u toj zemlji [OVDE](#)
- Turska i italijanska kompanija u trci za posao gasifikacije Skoplja [OVDE](#)
- Rumunski OMV Petrom pronašao novo ležište nafte u Crnom moru [OVDE](#)

Rosnjeft, Novatek, Gazprombank ... meta novog paketa američkih sankcija

VAŠINGTON – Predsednik SAD Barack Obama nametnuo je u sredu do sada najveći paket ekonomskih sankcija Rusiji, udarajući i na najvećeg proizvođača nafte na svetu, kompaniju Rosnjeft, ali izuzimajući vodećeg svetskog proizvođača i izvoznika gasa, Gasprom. *Reuters* navodi da je odluka i selekcija meta sankcija došla posle konsultacija Obame sa EU liderima, koji su istoga dana doneli osetnije blaži paket mera – vezanih za suspenziju finansiranja projekata u Rusiji od strane evropskih banaka EIB i EBRD i prenosi ocenu eksperata da one neće uticati na svetsko tržište nafte. Na „Obaminoj listi“ su i Gazprombank, VEB banka, privatna gasna

kompanija Novatek, Feodosijska naftna kompanija i osam vojnih firmi. Sankcije na srednji i dugi rok zamrzavaju finansiranje energetskim kompanijama i bankama, ali ne zamrzavaju njihovu imovinu, niti zabranjuju američkim firmama da posluju sa njima. Ruski predsednik Putin je posete Braziliji reagovao izjavom da će sankcije naneti štetu američkim energetskim kompanijama. *Reuters* navodi da za sada nije jasno kolike će posledice nove mere imati po Rosnjeft, koji je u prvom kvartalu imao prodaje u vrednosti 40 milijardi dolara, kao i na kompanije sa kojima naftni kolos posluje. Čelnik Rosnjefta Igor Sečín, koji prati Putina na turneji po Latinskoj Americi, rekao je da sankcije neće uticati na sadašnji projekat njegove kompanije sa američkim ExxonMobil-om, ali će naneti štetu akcionarima američkih kompanija koje saraduju sa Rosnjeftom. *Reuters* navodi da sankcije neće sprečiti Rosnjeft da prodaje naftu, ali eventualno mogu da dovedu u pitanje njene 15 milijardi dolara vredne finansijske aranžmane sa kompanijama, uključujući BP i trgovačkog kolosa Glencore.

ЗАШТО АВИОН
ЛЕТИ ТАКО ВИСОКО?

Енергија живота

ŠKLIOČ?

Američki funkcioner: Nećemo zbog EU ukidati zabranu na izvoz nafte

VAŠINGTON – Visoki funkcioner ministarstva trgovine SAD i ambasador te zemlje u Svetskoj trgovinskoj organizaciji (WTO) odbacio je mogućnost liberalizacije izvoza američke sirove nafte, kao pomoć rešavanju problema energetske zavisnosti Evrope od Rusije. Michael Punke je u sredu rekao da SAD neće menjati domaće energetske zakone u sklopu trgovinskog dogovora sa Evropskom unijom. Upitan da li će SAD osloboditi restrikcije na izvoz sirove nafte, Punke je rekao novinarima: „Nećemo mentati domaće energetske zakone u tom (SAD-EU pregovori o trgovini) kontekstu“, prenosi Reuters.

EU ne kriju da je jedan od njihovih predloga u sklopu tekućih pregovora o trgovinskom sporazumu sa SAD i oslobađanje izvoza američke nafte, zamrznutog od naftne krize 1972.

Sud naredio EU da rehabilituje iransku tankersku kompaniju, ali ...

LONDON – Glavna iranska naftna tankerska kompanija NITC biće još neko vreme suočena sa problemom pristupa evropskim lukama, obezbeđenja inostranih osiguranja i prevazilaženja drugih zapadnih sankcija, uprkos tome što je jedan od vodećih sudova anlurao njen status na crnoj listi EU. Iran i svetske sile su u novembru postigle dogovor o labavljenju režima sankcija,

ali je nastavak restrikcija vezanih za brodski transport nafte i osiguranje onemogućio želju Irana da se vrati na nivo ranijeg izvoza nafte od dva miliona barela na dan, piše 14. jula **Reuters**. Opšti sud sa sedištem u Luksemburgu, drugi po nadležnosti u EU, početkom jula je dao za pravo žalbi NITC da je pod režimom sankcija, iako se radi o firmi u

privatnom vlasništvu iranskih penzionih fondova. Sud je konstatovao da „ne postoji ni najmanji dokaz koji bi mogao da podrži“ tvrdnje Saveta EU da je NITC pod kontrolom vlade Irana ili da pruža finansijsku podršku državi. Sud je prihvatio žalbu NITC i naredio EU da (po isteku roka za žalbu od dva meseca) skine sa crne liste iransku kompaniju i isplatio joj sudske troškove. Sa flotom od 37 super i 14 manjih tankera NITC može da transportuje oko 86 miliona barela nafte. U brodarskoj industriji, međutim, navode da je prerano očekivati veliki povratak NITC-a na scenu, jer je i dalje pod udarom američkih sankcija, kao i da EU može uložiti žalbu na odluku suda. Prema njihovim procenama, to se neće desiti za 12 do možda 18 meseci.

GORIVO NOVE GENERACIJE

Njima je potrebno gorivo, a Vama maksimalna snaga.

Total: Blagi oporavak evropskih rafinerijskih marži

PARIZ – Francuski Total, najveći prerađivač nafte u Evropi, rekao je da su rafinerijske marže u region dostigle u drugom kvartalu 2014. (Q214) najviši nivo u godinu dana, beležeći blagi oporavak sa najnižih visina u prethodne četiri godine zabeležen u prva tri meseca ove godine. Totalov Indikator evropskih rafinerijskih marži (ERMI) dostigao je 10,9 dolara po toni u Q214, sa 6,6\$ iz prethodnog tromesečja, pokazuje tabela objavljena u utorak na njegovom veb-sajtu. To je

2014	€/\$	European refining margins ERMI* (\$/t)**	Brent (\$/b)	Average liquids price*** (\$/b)	Average gas price*** (\$/Mbtu)
Second Quarter	1.37	10.9	109.7	103.0	6.52
First Quarter	1.37	6.6	108.2	102.1	7.06

najviši nivo profitabilnosti u evropskom rafinerijskom sektoru od drugog kvartala prošle godine, ali i dalje ispod nivoa ostvarenih ukupno u prvoj polovini 2013. **Reuters**

Rafinerija nudi dobrovoljnu otpremninu od 38.000 evra?

LONDON – Druga po veličini britanska rafinerija nafte, Stanlow, kompanije Essar, ponudila je dobrovoljne otpremnine za svojih oko 1.000 radnika, ne precizirajući za koliko planira da smanji broj zaposlenih. Kompanija će radnicima ponuditi fiksnu sumu, koja će prema tvrdnjama lokalnog portala **Chesterfirst** iznositi 30.000 funti (oko 38.000€) po glavi, iako je portparol kompanije to odbio da potvrdi. Mera dolazi posle saopštenja rafinerije da će smanjiti za trećinu svoje kapacitete proizvodnje. Essar Oil, podfirma indijske kompanije Essar Energy, saopštila je da će ova rafinerija na severozapadu Engleske smanjiti kapacitet prerade na oko 195.000 barela na dan, sa 296.000 bd.

Rosnjeft kupuje osam servisnih naftnih firmi

ZUG, ŠVAJCARSKA – Ruski naftni kolos Rosnjeft kupuje osam firmi u Rusiji i Venecueli za servisiranje poslova na naftnim poljima od firme Weatherford. Rosnjeft će za ovo isplatiti 500 miliona dolara u gotovini, saopštila je u ponedjeljak ova švajcarska kompanija. Rosnjeft je pre godinu dana potpisao ugovor sa Weatherford-om za preuzimanje osam logističkih firmi specijalizovanih za bušenje i popravke na bušotinama. **AP**

Naftovod TAL transportuje rekordne količine – nedovoljno, kaže EU

LONDON – Naftovod TAL, koji snabdeva rafinerije u južnoj Nemačkoj, Austriji i Češkoj Republici, nastavlja da transportuje rekordne količine, bez očekivanja bilo kakvog zastoja, rekao je u ponedjeljak čelnik te kompanije. U 2013. Tim putem je isporučeno 41 milion tona (825.000 bd) nafte utovarene u luci Trst, što je blizu nominalnog kapaciteta naftovoda od 43 mt/godišnje. „Nastavlja se visok nivo transporta, sličan 2013, što očekujemo da se nastavi“, kazala je za **Platts** generalna direktorka kompanije Naftovod TAL, Ulrike Andres. TAL je proradio 1967. i EU je urgirao kod operatera da isplanira proširenje kapaciteta, ali Andres kaže da za sada to nije u planu. Da bi se zadovoljile potrebe četiri nemačke rafinerije (oko 900.000 bd), onih u Austriji (208.000 bd) i većine potreba čeških rafinerija, dolazi se do iznosa od oko 1,26 miliona barela koliko bi dnevno trebalo ovim putem transportovati, što TAL nije u stanju, konstatuje Platts. EU je zatražila od Češke Republike i Nemačke da izgrade naftovodni interkonektor kojim bi se povezali njihovi naftovodni sistemi, čime bi Češka bila u mogućnosti da uvozi naftu iz Baltičkih terminala.

Shell otkrio depozit od 100 miliona barela nafte u Meksičkom zalivu

LONDON – Royal Dutch Shell je objavio u utorak pronalazak ležišta od 100 miliona barela nafte u formaciji Norphlet, u Meksičkom zalivu, što je njegovo treće otkriće u tom području. Naftni džep debljine nekih 120 metara je uboden na dubini od 8.015 metara (od čega oko 5.800 metara ispod dna okeana) na nekih 120 km od obale Luizijane. Kompanija je prethodnih godina u tom području objavila dva slična otkrića nafte. *Reuters*

PRIRODNI GAS

Brisel odložio odluku o proširenju korišćenja gasovoda Opal

BRISSEL – Evropska komisija (EK) je saopštila u sredu da na neodređeni rok odlaže odluku o eventualnom odobrenju Rusiji da proširi korišćenje kapaciteta gasovoda Opal (povezanog na magistralni gasovod Severni tok) u severoistočnoj Nemačkoj, iako bi tom dozvolom poboljšala snabdevanje centralne Evrope gasom. Gazpromu je korišćenje tog gasovoda ograničeno zbog

EU zakona o sprečavanju snabdevača da dominantno koriste infrastrukturu, iako u ovom slučaju niko drugi ne koristi, niti to namerava, rezervni transportni kapacitet Opala. Portparolka EK Sabine Berger formalno je odluku obrazložila tehničkim razlozima i dodala da je teško odrediti rok kada će odgovor Gazpromu biti saopšten. Iz ruskog ministarstva energije je, međutim, rečeno da

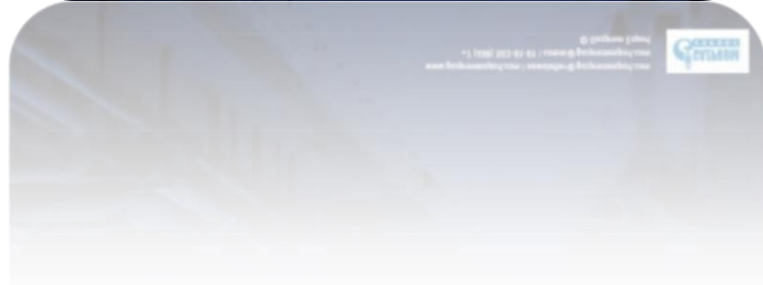
je odluka odložena do sredine septembra. Kapacitet Severnog toka je 55 milijardi kubnih metara gasa godišnje, ali Gazprom transportuje tek polovinu toga. Opal omogućava povezivanje Severnog toka sa Češkom Republikom i raspolaže kapacitetom od 36 mlrd m³, ali se u poslednje tri godine takođe koristi samo 50%. *Reuters*

Gasprom, Gazprom-export, Yamal LNG i Rosnjeft budući izvoznici ruskog LNG-a

MOSKVA – Ruski premijer Dmitrij Medvedev potpisao je u ponedjeljak vladinu rezoluciju kojom je odobrio kompanijama Rosnjeft, Yamal LNG, Gasprom i Gazprom-export pravo na izvoz utečnjelog prirodnog gasa. Tokom sastanka sa svojim pomoćnicima, Medvedev je izjavio da LNG pokreće svetsku energetska scenu u pozitivnom smeru, zbog čega i Rusija teži razvoj ovog sektora. „Mada imamo ogromne rezerve i najveći smo izvoznik prirodnog gasa putem gasovoda, moramo da razvijamo druge oblasti gasne industrije, uključujući proizvodnju i izvoz utečnjelog gasa“, prenosi **Itar-Tass**.

Gasprom: Diverzifikacija izvoza

MOSKVA – Odbor direktora Gasproma odobrio je kompanijinu politiku diverzifikacije izvoznih pravaca prirodnog gasa i dodatne mere sa ciljem jačanja pouzdanosti snabdevanja evropskog tržišta gasom, saopšteno je iz ruske firme. Gasni gigant istovremeno navodi da iz projekta gasovoda Južni tok prvi gas treba da stigne do kupaca krajem 2015. „Potpisani su svi ugovori za izgradnju prve dve offshore deonice, a finalne investicione odluke su usvojene u Bugarskoj, Srbiji, Mađarskoj i Austriji“, dodaje se u saopštenju. Kompanija navodi da su enjene glavne odrednice za izvoz utečnjelog prirodnog gasa tržišta Južne i Srednje Amerike, Bliski istok, Indija, evropske države koje ne dobijaju gasovodom gas od Gasproma (Španija, Portugalija, Irska) i druga tržišta u Evropi. LNG će se isporučivati iz projekta Baltic LNG. Gasprom takođe navodi da razmatra puteve proširenja oblika swap LNG-LNG dogovora, prenosi **Natural Gas Europe**.

Rumunski OMV Petrom pronašao novo ležište nafte u Crnom moru

BUKUREŠT – OMV Petrom objavio je otkriće novog naftnog depozita u plitkim vodama Crnog mora u perimetru Istria XVIII, objavljuju u sredu *tamošnji mediji*. Bušotina Marina 1 nalazi se 60 km od obale, ispod 50 metara dubokog vodenog pokrivača, a potom 2.150 metara ispod

podnožja mora. Prve procene daju proizvodnju od 1.500 do 2.000 barela ekvivalenta nafte na dan, što je 1% od sadašnje dnevne proizvodnje kompanije od 183.000 ben/d. Proizvodnja iz izvora Marina 1 mogla bi, zavisno od odluke o njenoj komercijalnoj vitalnosti, mogla da krene za 3-4 godine, uz infrastrukturne i proizvodne investicije procenjene na preko 100 miliona evra. Član Upravnog odbora kompanije zadužen za istraživanje i proizvodnju, Gabriel Selischi, rekao je da trenutno OMV Petrom iz plitkog podmorja dobija 18% ukupno proizvedene nafte u Rumuniji.

Ina traži koncesionare za svoje benzinske stanice

ZAGREB – Hrvatska Ina je objavila u središtu da nastavlja s projektom traženja partnera za upravljanje svojim benzinskim stanicama (BS). Inin izvršni direktor za trgovinu na malo Darko Markotić podseća da je kompanija godine pokrenula pilot fazu, jer su bili uvereni u uspeh ove, kako je rekao „jedne od najboljih praksi u industriji kada se govori o maloprodajnom poslovanju". Ina će, kaže, kao i u pilot fazi i u ovoj osigurati svu potrebnu pomoć

odabranim kandidatima, kako u osnivanju firme, tako i organizovanju poslovanja na njihovim stanicama. Iz Ine podsećaju da kompanija zadržava vlasništvo nad svom maloprodajnom imovinom uključujući koncesiju, imovinu, objekte, infrastrukturu i robu, dok preduzetnik upravlja tim resursima, kao i svojim timom na benzinskoj stanici, za naknadu dogovorenu s Inom. U saopštenju se ne navodi broj, niti koje će stanice biti ponuđene potencijalnim partnerima, što – prema saznanju portala **Croenergo** – još nije ni odlučeno u kompaniji. Pilot projekt "model preduzetnik" Ina je pokrenula sredinom prošle godine za 20 BS, pre svega na području Zagreba i okolice. Od gotovo 600 primljenih prijava, više od polovine dali su Inini radnici. Ina u Hrvatskoj upravlja mrežom od 392 BS.

Bugarski premijer: Južni tok – kako EU kaže

SOFIJA - Bugarski premijer je nagovestio da će njegova zemlja možda morati da prilagodi ugovor koji je sklopila sa Rusijom i Južnom toku zahtevima Evropske unije. Plamen Orešanski je

preko svoje Facebook stranice konstatovao da sudbina projekta ne zavisi od njegove zemlje, „koja bi mogla biti prinuđena da unese amandmane u delove (Ugovora) koje ne odobri Evropska komisija. On je podsetio da je zbog „primedbi“ iz Brisela morao da naredi zaustavljanje svih aktivnosti, uglavnom vezanih za potpisivanje novih sporazuma, dok Komisija ne utvrdi koliko su njene primedbe utemeljene. „Pokušaćemo

da ubedimo Komisiju da smo posupali ispravno ... ali u slučaju da ne uspemo, sprovedćemo korekcije u delovima koje Komisija ne odobri, inače bi to moglo voditi otvaranju prekršajnog postupka protiv Bugarske, upozorio je Orešarski, prenosi u ponedeljak dnevnik **Novinite**.

Rumunija obećala ubrzano odobravanje početka E&P poslova MOL-a u toj zemlji

BUDIMPEŠTA – Rumunija je najavila za ovu godinu raspisivanje tendera za omogućavanje reverzibilnog transporta prirodnog gasa interkonektorom sa Mađarskom, saopšteno je u utorak posle zasedanja zajedničkog komiteta za ekonomsku saradnju dveju zemalja. Dve strane su takođe dogovorile da se ubrzaju procedure kojima će mađarskoj naftno-gasnoj kompaniji MOL biti omogućeno da počne istraživačke radove na nedavno licenciranim lokacijama u Rumuniji, prenosi budimpeštanski poslovnik BBJ.

Turska i italijanska kompanija u trci za posao gasifikacije Skoplja

SKOPLJE – Dve kompanije, turska Aksoy Energy i italijanska CPL Concordia ušle su u završnu fazu izbora izvođača 100 miliona evra vrednog posla gasifikacije Skoplja. Ministarstvo transporta Makedonije će u septembru izabrati partnera u tom poslu, a početak gradnje se očekuje na startu iduće godine. Prema uslovima ugovora, privatni partner će izgraditi i rukovoditi gasnom distributivnom mrežom u glavnom gradu Makedonije, uz pravo da ubire profit u tom poslu u periodu od narednih 20 godina. Iza toga, mreža prelazi u javno vlasništvo. Aksoy Energy je najveći privatni distributer gasa u Turskoj, gde ima više od pola miliona potrošača. CPL Concordia je multinacionalna grupa sa 1.600 zaposlenih i 80 kompanija. Distribuirala 45 miliona kubnih metara gasa i kondenzata gasa u 135 mesta godišnje.

BalkanInsight

У НАЈБОЉЕМ ИНТЕРЕСУ СРПСКЕ ПРИВРЕДЕ

Привредна комора Србије је независна, савремена и одговорна небуџетска институција, национална асоцијација свих српских привредника која своју традицију, искуство, знање и стручност ставља у службу најбољег интереса својих чланица и српске привреде.

Били смо и остаћемо одговоран партнер и подршка вашем пословању кроз услуге пословног информисања и саветовања, издавања докумената и сертификата, унапређења економске сарадње са иностранством, независног суђења и арбитраже, едукације, као и заступања, заштите и промоције интереса наше привреде у земљи и свету.

www.pks.rs

ПРИВРЕДНА КОМОРА СРБИЈЕ

